

7/43759
GK 156

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

SÜRELİDİR

Sayı : 30824082/610-2641
Konu : İzmir Milletvekili
Ertuğrul GÜNEY'in
Yazılı Soru Önergesi

.../.../2014
04 Temmuz 2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 22/05/2014 tarihli ve 43452547-120.00-178997 sayılı yazınız.

İzmir Milletvekili Ertuğrul GÜNEY'in; Datça-Bozburun Özel Çevre Koruma Bölgesi için hazırlanan çevre düzeni planı revizyonunu hakkında, Bakanlığımıza yönelmiş olduğu 7/43759 Esas sayılı yazılı soru önergesi incelenmiş olup, konuya ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

İdris GÜLLÜCE
Bakan

EK:

-Cevap Yazısı (1 Adet, 3 Sayfa)

İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN ERTUĞRUL GÜNAY'IN
TBMM 7/43759 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR
SORULAR VE CEVAPLARI

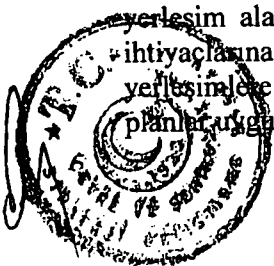
SORULAR:

- 1) Datça-Bozburun Özel Çevre Koruma Bölgesi Muğla İlinde iki ilçe sınırlarını kapsamaktadır. Son yerel düzenlemelere göre Büyükşehir olan Muğla belediyesi ile Datça ve Marmaris Belediyelerinin bu plan revizyonunda katılımı sağlanmış, görüşleri alınmış mıdır?
- 2) Datça-Bozburun Özel Çevre Koruma Bölgesi sınırları içinde doğal, arkeolojik, kentsel sit ve anıt eser var mıdır? Varsa bu alanların adları ve sit dereceleri nedir? Revizyon Planında bu sit dereceleriyle ilgili yeni bir düzenleme yapılmış mıdır?
- 3) Datça-Bozburun Özel Çevre Koruma Bölgesi Çevre Planı Revizyonunda Muğla Kültür Varlıkları Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü görüşü alınmış mıdır? Alınmamışsa önemli kültür varlığı barındıran böyle bir alanda yapılması düşünülen plan revizyonu için bu büyük bir eksiklik değil midir?
- 4) Bölge çam balı üretiminde dünyanın önemli coğrafyalarından birisi ve önemli bir orman alanıdır. Bu açıdan Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ve Orman Su İşleri Bakanlığı görüşleri alınmış mıdır?
- 5) Bölgede verilmiş maden taş ocağı ve benzeri ruhsatlar var mıdır? Varsa, bunların bölgenin özelliklerine göre yeniden gözden geçirilmesi, gerekirse iptali düşünülmüş müdür? Yahut revizyon planda bu ruhsatlar aynen geçerliliğini korumakta mıdır?
- 6) Marmaris Turizm Alanının ÖÇK sınırları ile ilişkili olması nedeniyle Kültür ve Turizm Bakanlığı ilgili birimlerinin görüşleri alınmış mıdır?
- 7) Çevre Planı Revizyonu, bölgede önceki dönemlerde yapılan kaçak, yüksek, doğal dokuya aykırı yapıların yıkımı için hükümler içermekte midir? Bu çarpık yapılaşmanın yıkım konusunda önceki tarihlerde verilmiş mahkeme kararı var mıdır? Varsa, bu kararlar ne zaman uygulanacaktır? Yapılaşma konusunda getirilen yeni kurallar nelerdir?

AÇIKLAMA:

Datça-Bozburun, 1990 yılında Özel Çevre Koruma Bölgesi (ÖÇKB) olarak ilan edilmiştir. Bölgeye ilişkin ilk Çevre Düzeni Planı (ÇDP) 02.05.1994 yılında onaylanmıştır. Daha sonra, yeniden belirlenen sit sınırları doğrultusunda 09.01.1998 yılında söz konusu ÇDP revize edilmiştir. Çevre Düzeni Planı Revizyonu kararlarına uygun olarak, Bölgede yer alan toplam 17 köyün 5'ine ait alt ölçekli planlar yapılmış ve onaylanmıştır. Ancak, diğer kırsal yerleşimlere ilişkin planlama çalışmaları; kadastro çalışmalarının henüz tamamlanmamış olması, Orman Kanununun 2-b maddesi ile doğal/arkeolojik sit alanlarındaki kısıtlamalar, Kırsal Yerleşim Alanlarının büyük kısmının Doğal, Arkeolojik ve Kentsel Sit Alanı içinde olması ve planlama süreçlerinde yaşanan sıkıntılar nedeniyle tamamlanamamıştır.

Ayrıca bölgede; mevcut mevzuatın (3621 sayılı Kıyı Kanunu-3194 sayılı İmar Kanunu), kırsal yerleşim alanlarının planlanmasında yetersiz kalması ve yerleşimlerin yöresel biçimlerine ve ihtiyaçlarına cevap verememesi gibi nedenlerle Muğla İli sınırları içerisinde yer alan kırsal yerleşimlere ait mülga Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığınca bugüne kadar onaylanmış planlar uygulamaya geçirilememiştir.

Bölgede yaşanan sorunlardan yola çıkarak, ilgili kurum ve kuruluş görüşleri doğrultusunda bölgenin sahip olduğu sınırlı ve verimli nitelikteki tarım alanlarını korumak, doğal, kültürel, tarihsel, toplumsal, sosyal ve ekonomik değerlerini korumak ve geliştirmek amacıyla; sürdürülebilir doğal kaynak kullanımını esas alarak, bir taraftan gelir düzeyinin ve yaşam kalitesinin yükseltilmesini, diğer taraftan çevresel ve kültürel değerlerin korunmasını ve geliştirilmesini gözeterek, yerelde farklılaşan sosyal, kültürel ve ekonomik özellikleri, ihtiyaçları, potansiyelleri ve dinamiklerin dikkate alarak Datça-Bozburun Özel Çevre Koruma Bölgesi çok sektörlü yaklaşımla planlanması çalışmaları başlatılmıştır. Bu yaklaşımla, revizyon planla bölgede geçim olanaklarının sınırlı olmasından kaynaklı yoksulluk, göçün ve mülkiyetin el değişmesini ve buna bağlı kırsal kimliğin yok olmasının önlenmesi amacıyla tarım ve tarım dışı ekonomik faaliyetlerin desteklenmesi suretiyle kırsal ekonomiye canlılık kazandırılması, girişimciliğin artırılması yönelik tarım ve tarım dışı iş kollarında istihdam olanaklarının yaratılmasını sağlamak amaçlanmıştır.

CEVAPLAR:

1- Anılan plana ilişkin çalışmalar, 2005 yılında onaylanan "Geçiş Dönemi Yapılanma Koşulları" ile başlayan yaklaşık 10 yıllık bir geçmişe sahiptir. Ayrıca, bu sürecin başlangıcında, 2006 yılında, Marmaris'te, mülga Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığınca Üniversiteler, İlgili Kamu Kurum Kuruluşları, Sivil Toplum Örgütleri, Bölgede Yaşayan Halkın katılımının sağlandığı "KIRSAL ALANLAR VE PLANLAMA" semineri düzenlenmiştir. Seminerin ardından, mülga Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı'nca "Datça-Bozburun Özel Çevre Koruma Bölgesine ait CBS Tabanlı Kırsal Alanların Tespiti ve Çevre Düzeni Planı Revizyonu Çalışması"na başlanılmıştır. Datça-Bozburun Özel Çevre Koruma Bölgesi sınırları içerisinde Datça ve Marmaris İlçeleri'nin içerisinde bulunmakta olup, bölgede Datça İlçe Belediyesi ve Bozburun Belde Belediyesi mevcut iken, söz konusu Çevre Düzeni Planı Revizyonu'nun onama aşamasında 12 Kasım 2012 tarihi itibarıyla Büyükşehir yasa tasarısı doğrultusunda Muğla Büyükşehir Belediyesi olmuştur. Bu doğrultuda Plana ilişkin direkt olarak Muğla Büyük Şehir Belediyesinin görüşünün alınması mümkün olmamıştır. Ancak, planlama çalışmasına bölgeyle ilgili tüm kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum örgütleri katılmıştır.

2- Datça- Bozburun Özel Çevre Koruma Bölgesinin büyük kısmında 2863 Sayılı "Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu" uyarınca tespit ve tescili yapılmış olan doğal, arkeolojik, kentsel sit alanları bulunmaktadır. Muğla Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Kararları ile tescil edilen sit alanları Bakanlığımızca onaylanan plana aynen aktarılmıştır. Kaldı ki İmar planıyla anılan sınırların değiştirilebilme olanağı bulunmamakta olup sit sınırı değişiklikleri ilgili koruma kurulu ya da koruma komisyonu kararı ile yapılabilmektedir.

3- Datça-Bozburun Özel Çevre Koruma Bölgesi Çevre Planı Revizyonuna ilişkin gerek arazi gerek büro çalışmaları Muğla Kültür Varlıkları Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü ile tam bir koordinasyon içerisinde yürütülmüş olup, Kurulun almış olduğu tüm kararlar planlama çalışmalarına yön vermiştir.

4- Datça-Bozburun Özel Çevre Koruma Bölgesi Çevre Planı Revizyonuna kapsamında Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ve Orman Su İşleri Bakanlığı temsilcileri ile birlikte arazi ve ofis çalışmaları gerçekleştirilmiş, planın her aşamasında görüşleri alınmıştır.

5- Datça-Bozburun Özel Çevre Koruma Bölgesinde daha önceden, Taş ve Kum Ocağı ihtiyacını karşılamak üzere taş ocağı yer tespitleri Muğla Valiliği Taş Ocakları İnceleme Komisyonu tarafından yapılmış, Taş Ocağı İşletmeciliği yapılabilecek alanlar, 16.11.1998 tarihinde onaylanmış, 1:25000 ölçekli Datça-Bozburun Özel Çevre Koruma Bölgesi Çevre Düzeni Planına işlenerek mülga Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı'nca 16.11.1998 tarihinde onaylanmıştır.

2014 yılında askıya çıkan Datça-Bozburun Özel Çevre Koruma Bölgesine ait 1/25.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Revizyonu'nda ise Maden Ocakları İşletme ve Rezerv Alanları "Taş, çakıl ve kum ocaklarının çevre kirliliği yaratmayacak, doğal yapıyı bozmayacak şekilde işletilmesi için ayrılan alanlardır. Planda belirlenen alanların dışında yeni ocak açılmak istenmesi halinde yer seçimiyle ilgili mülga Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığınca hazırlanan "özel çevre koruma bölgelerinde maden ocaklarına ilişkin plan hükümleri ilkeleri" ne uyulması zorunludur." şeklinde hüküm altına alınmıştır.

6- Datça-Bozburun Özel Çevre Koruma Bölgesi Çevre Planı Revizyonuna kapsamında Kültür ve Turizm Bakanlığı görüşlerinin yanı sıra, Bakanlığımız görüşleri ile birlikte, planlamaya çalışmalarına ışık tutacak ilgili tüm kamu kurum kuruluşların görüşleri alınmıştır.

7- Plan Çalışması ile; Datça Bozburun Özel Çevre Koruma Bölgesi sınırları içerisinde uygulanabilir bir planlama anlayışında kararların doğru verilere dayandırılması, Coğrafi Bilgi Sistemi Desteği ile veri tabanı oluşturulması, Bakanlığımızca yürütülen bilimsel çalışmaların planlara yansıtılması, Kırsal yerleşimlerin planlamasında mevcut mevzuatın yetersiz kalması nedeniyle uygulama aşamasında ortaya çıkan sorunların giderilmesi, bölgenin var olan kapasitesinin ortaya konulması ve bunun geliştirilmesi, kaynakların rasyonel kullanılmasıyla hem kırsal kalkınmanın hem de bölgedeki tarihi, kültürel değerlerin, ekolojik dengenin ve eşsiz doğal güzelliklerinin korunması amaçlanmıştır. Bu plan ile Datça-Bozburun Özel Çevre Koruma Bölgesi bütününde planın amacına yönelik kırsal ve kentsel alanlardaki ekonomik faaliyetleri, nüfusu ve sosyal yaşamı, yerleşim yerlerini ve doğal çevreyi içine alan "kırsal kesim" in karşı karşıya olduğu sorunların çözüme kavuşturulması ve potansiyellerinin değerlendirilmesini sağlayacak mekansal kararlar, politika ve stratejileri kapsamaktadır.

Ayrıca, bölgedeki kaçak yapılaşmalarla ilgili olarak, Datça-Bozburun Özel Çevre Koruma Bölgesine ait 1/25000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Revizyonu Plan Hükümlerinin 6.24 maddesi: "Planda hangi kullanımda yer alırsa alsın, mevzuata aykırı olarak yapılaşmış olan yapılara, ilgili kanun ve yönetmelikler uyarınca, ilgili idaresince işlem yapılır." şeklinde hüküm bulunmaktadır.

383 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Özel Çevre Koruma Bölgesi tespit ve ilan edilecek alanlarda "Bölgelerin sahip olduğu çevre değerlerinin korunması, mevcut çevre sorunlarının giderilmesi için tüm tedbirleri almak, bu alanların koruma kullanma esaslarını belirlemek, her ölçekteki imar planlarını yapmak ve resen onaylamak yetki ve görevi" mülga Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığına verilmiştir. Bununla beraber, 383 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Genel Esaslar başlığı altında düzenlenen 19. maddesinde "Bölgede yapılacak her türlü yapı ve tesis Kurulca belirlenecek esaslar çerçevesinde Başkanlığın izin ve denetimine tabidir." hükmü ile 22.10.1990 tarih ve 90/1117 sayılı Kararnamenin Eki Kararın 3. maddesinde "... Özel Çevre Koruma Bölgesi tespit ve ilanına ilişkin kararların ilgili mevzuat hükümlerine göre mahallinde uygulamasından ve takibinden belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde Belediye Başkanı, köy yerleşik alanlarında muhtar, 6831 sayılı Orman Kanunu hükümlerine tabi alanlarda orman işletme müdürlükleri, belediye sınırları ve mücavir alanları ile orman alanı dışında ise il bayındırlık ve iskan müdürlükleri sorumludur" hükmü bulunmaktadır.

Dolayısıyla mevzuata aykırı olarak gerçekleşen yapılaşmaların denetimi, tespiti ve diğer yaptırımlar Mülga Büyükşehir Belediyesi ile ilgili belediyenin sorumluluğunda bulunmaktadır.

